

دو شبانه روز غم انگیز در شهر طاعون زده

۱۴۰۰ ساعت ۱۴:۵۵ تیر ۱۴

در شهر استرآباد، ما در کاروانسرایی فرود آمدیم و دو شبانه روز غم انگیز را در این "شهر طاعون زده" به سر آوردیم. من با حالی گرفته در خیابان‌های متروک شهر پرسه زدم: نیمی از دکان‌ها و منازل به واسطه فوت صاحبان آن‌ها بسته بود و کل جمعیت شهر بیش از چهار هزار نفر نبود.

بخش مهمی از جمعیت ایران در دوره قاجار به دلیل بروز قحطی و بیماری‌های هولناکی چون طاعون، جان خود را از دست دادند. از آنجا که امکانات و علم پژوهشکی در آن دوره پیشرفت چندانی نداشت، طبیعی بود که تلفات ناشی از این بیماری، گسترده و زیاد باشد:

«در شهر استرآباد، ما در کاروانسرایی فرود آمدیم و دو شبانه روز غم انگیز را در این "شهر طاعون زده" به سر آوردیم. این بلا، در سال گذشته شهر را ویران کرده بود؛ من با حالی گرفته در خیابان‌های متروک شهر پرسه زدم: نیمی از دکان‌ها و منازل به واسطه فوت صاحبان آن‌ها بسته بود و کل جمعیت شهر بیش از چهار هزار نفر نبود. در اینجا بیماری با شدت هولناکی کولاک کرده بود و از بعضی از خانواده‌های ده تا دوازده نفری، بیش از دو تا سه نفر باقی نمانده بودند. در هر مورد که غدد بیمار می‌ترکید، او از مرگ نجات می‌یافت، ولی لکه‌های وحشتناکی به عنوان علایم شوم مرض، بر روی پوست باقی می‌ماند؛ این علایم همچون اثر ناشی از اصابت گلوله به نظر می‌رسید. تقریباً این تصور به انسان دست می‌داد که گرچه بیماری اکنون ناپدید شده است، ولی گویی این مردم با مرگ مأнос شده‌اند. تابوتی که برای حمل و خاک سپردن مردگان از آن استفاده می‌شد در کنار راه قرار داشت. عده‌ای را دیدم که در کنار چاهی، در خیابان، نزدیک یک دکان میوه فروشی، جسدی را می‌شستند. از این صحنه بسرعت دور شدم و موقعی که از خیابان‌های خلوت می‌گذشتم صدای سمهای اسبم در فضای منعکس می‌شد.»

منبع: آلکس بارنز، سفرنامه بارنز، سفر به ایران در عهد فتحعلی‌شاه قاجار، ترجمه حسن سلطانی‌فر، مشهد، مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، ص ۸۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۴۸۴۱۶/دو-طاعون-شهر-انگیز-غم-روز-شبانه>